

32011R1227

8.12.2011.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 326/1

UREDBA (EU) br. 1227/2011 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 25. listopada 2011.
o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije
(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

poštenog tržišnog natjecanja na veleprodajnim tržištima energije u korist krajnjih potrošača energije.

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 194. stavak 2.,

- (3) U mišljenju Odbora europskih regulatora tržišta vrijednosnih papira i Europske skupine regulatora za električnu energiju i plin potvrđena je mogućnost da pitanja cjelovitosti na tržištima električne energije i plina nisu primjereno riješena u području primjene postojećeg zakonodavstva te je preporučeno razmatranje primjerenog zakonodavnog okvira po mjeri energetskog sektora, koji sprečava zloupotrebu tržišta i vodi računa o uvjetima koji su svojstveni sektoru, a nisu obuhvaćeni drugim direktivama i uredbama.

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

- (4) Veleprodajna tržišta energije sve su više međusobno povezana diljem Unije. Zloupotreba tržišta u jednoj državi članici često utječe ne samo na veleprodajne cijene električne energije i prirodnog plina preko nacionalnih granica, već i na maloprodajne cijene za potrošače i mikropoduzeća. Zbog toga interes da se osigura cjelovitost tržišta ne može samo biti pitanje pojedinačnih država članica. Strog prekogranični nadzor tržišta nužan je za dovršenje međusobno povezanog i cjelovitog unutarnjeg tržišta energije, koje u cijelosti funkcionira.

nakon savjetovanja s Odborom regija Europske unije,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (5) Veleprodajna tržišta energije obuhvaćaju tržišta robe i tržišta izvedenih financijskih instrumenata, koja su od životne važnosti za tržišta energije i financijska tržišta, te je formiranje cijena u oba sektora međusobno povezano. Ona između ostalog uključuju regulirana tržišta, multilateralne tržišne platforme te izvanburzovne (OTC) transakcije i bilateralne ugovore, sklopljene izravno ili preko brokera.

(1) Važno je osigurati da se potrošači i drugi sudionici na tržištu mogu pouzdati u cjelovitost tržišta električne energije i plina, da cijene koje su utvrđene na veleprodajnim tržištima energije odražavaju pošteno i konkurentsko međudjelovanje ponude i potražnje te da se iz zloupotrebe tržišta ne može izvući zarada.

(2) Veća cjelovitost i transparentnost veleprodajnih tržišta energije trebala bi imati za cilj jačanje otvorenog i

- (6) Do danas su prakse nadziranja tržišta energije bile svojstvene pojedinoj državi članici i sektoru. Ovisno o cjelokupnom tržišnom okviru i regulatornoj situaciji, to može imati za posljedicu da aktivnosti trgovanja podliježu višestrukim područjima nadležnosti, a da nadzor provodi nekoliko različitih tijela, koja se mogu nalaziti u različitim državama članicama. To može dovesti do nejasnoća u pogledu pronalaženja odgovornosti pa čak i do situacije da takav nadzor ne postoji.

⁽¹⁾ SL C 132, 3.5.2011., str. 108.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 14. rujna 2011. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 10. listopada 2011.

- (7) Ponašanje koje ugrožava cjelovitost tržišta energije trenutno nije jasno zabranjeno na nekim od najvažnijih tržišta energije. Kako bi se zaštitili krajnji potrošači i zajamčile pristupačne cijene energije za europske građane, nužno je zabraniti takvo ponašanje.
- (8) Trgovanje izvedenim financijskim instrumentima, koje se može odvijati fizički ili financijski, i trgovanje robom zajedno se koriste na veleprodajnim tržištima energije. Zbog toga je važno da su definicije trgovanja povlaštenim informacijama i manipulacije tržištem, koje predstavljaju zloupotrebu tržišta, usklađene i na tržištu izvedenih financijskih instrumenata i tržištu robe. Ova bi se Uredba u načelu trebala odnositi na sve sklopljene transakcije, ali bi se njome istodobno trebalo voditi računa o posebnim značajkama veleprodajnih tržišta energije.
- (9) Maloprodajni ugovori, kojima se uređuje opskrba električnom energijom ili prirodnim plinom krajnjih kupaca, nisu izloženi manipulaciji tržištem na isti način kao i veleprodajni ugovori, koje je jednostavno kupiti i prodati. Međutim, potrošačke odluke najvećih korisnika energije također mogu utjecati na cijene na veleprodajnim tržištima energije, s učincima koji prelaze nacionalne granice. Stoga je prikladno razmotriti ugovore o opskrbi tih velikih korisnika u kontekstu osiguravanja cjelovitosti veleprodajnih tržišta energije.
- (10) Uzimajući u obzir rezultate istraživanja koje je izloženo u Komunikaciji Komisije od 21. prosinca 2010., pod naslovom „Prema poboljšanom okviru tržišnog nadzora za sustav EU-a za trgovanje emisijama”, Komisija bi trebala razmotriti iznošenje zakonodavnog prijedloga za uklanjanje prepoznatih nedostataka u pogledu transparentnosti, cjelovitosti i nadzora europskog tržišta ugljika u primjerenom vremenskom okviru.
- (11) Uredbom (EZ) br. 714/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mreži za prekograničnu razmjenu električne energije ⁽¹⁾ i Uredbom (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima za pristup mrežama za transport prirodnog plina ⁽²⁾ potvrđeno je da je potreban jednak pristup informacijama o fizičkom stanju i učinkovitosti sustava, kako bi svi sudionici na tržištu mogli procijeniti cjelokupnu situaciju ponude i potražnje te prepoznati razloge kolebanja veleprodajnih cijena.
- (12) Upotreba ili pokušaj upotrebe povlaštenih informacija radi trgovanja za svoj račun ili za račun treće strane trebala bi biti jasno zabranjena. Upotreba povlaštenih informacija također se može sastojati od trgovanja veleprodajnim energetskim proizvodima, kojim se bave osobe koje znaju ili bi trebale znati da su informacije koje posjeduju povlaštene informacije. Informacije koje se tiču vlastitih trgovinskih planova i strategija sudionika na tržištu ne bi trebalo smatrati povlaštenim informacijama. Informacije koje treba objaviti u skladu s Uredbom (EZ) br. 714/2009 ili Uredbom (EZ) br. 715/2009, uključujući smjernice i mrežne kodekse koji su usvojeni u skladu s tim uredbama, mogu poslužiti, ako se radi o cjenovno osjetljivim informacijama, kao osnova za odluke sudionika na tržištu da provedu transakcije veleprodajnim energetskim proizvodima te bi stoga mogle predstavljati povlaštene informacije, sve dok se ne objave.
- (13) Manipulacija na veleprodajnim tržištima energije uključuje radnje koje su poduzele osobe koje umjetno dovode cijene na razinu koja nije opravdana tržišnim silama ponude i potražnje, uključujući stvarnu raspoloživost proizvodnog, skladišnog ili prijenosnog odnosno transportnog kapaciteta i potražnju. Oblici manipulacije tržištem uključuju plasman i povlačenje lažnih naloga; širenje lažnih ili obmanjujućih informacija ili glasina putem medija, uključujući internet, ili bilo kojim drugim putem; namjerno pružanje lažnih informacija poduzetima koja izdaju procjene cijena ili tržišna izvješća, što za učinak ima obmanu sudionika na tržištu, koji postupaju na temelju tih procjena cijena ili tržišnih izvješća; i namjerno prikazivanje da je raspoloživost proizvodnog kapaciteta električne energije ili prirodnog plina, ili raspoloživost prijenosnog odnosno transportnog kapaciteta drukčija od kapaciteta koji je stvarno tehnički raspoloživ, ako takve informacije utječu ili vjerojatno utječu na cijenu veleprodajnih energetskih proizvoda. Manipulacija i njezini učinci mogu nastupiti preko granica, između tržišta električne energije i plina te na financijskim tržištima i tržištima robe, uključujući tržišta emisijskih jedinica.
- (14) Primjeri manipulacije tržištem i pokušaji manipuliranja tržištem uključuju postupanje osobe ili osoba koje surađuju radi osiguravanja odlučujućeg položaja nad potražnjom ili ponudom određenog veleprodajnog energetskog proizvoda, koji ima ili bi mogao imati, izravno ili neizravno, učinak utvrđivanja cijena ili stvaranja drugih nepoštenih uvjeta trgovanja; i ponudu, kupnju ili prodaju veleprodajnih energetskih proizvoda s ciljem, namjerom ili učinkom obmanjivanja sudionika na tržištu koji postupaju na temelju referentnih cijena. Međutim, prihvaćene tržišne prakse, poput onih koje se primjenjuju u području financijskih usluga i koje su trenutno definirane člankom 1. stavkom 5. Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o trgovanju na temelju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem (zloupotreba tržišta) ⁽³⁾, a koje se mogu prilagoditi u slučaju izmjene te direktive, mogle bi predstavljati legitiman način da sudionici na tržištu osiguraju povoljnu cijenu za određeni veleprodajni energetski proizvod.

⁽¹⁾ SL L 211, 14.8.2009., str. 15.

⁽²⁾ SL L 211, 14.8.2009., str. 36.

⁽³⁾ SL L 96, 12.4.2003., str. 16.

- (15) Ako novinari koji djeluju u svojem stručnom svojstvu razotkriju povlaštene informacije u vezi s određenim veleprodajnim energetske proizvodima, to bi razotkrivanje trebalo procijeniti vodeći računa o pravilima koja se odnose na njihovu struku i pravilima koja se odnose na slobodu tiska, osim ako te osobe izravno ili neizravno steknu korist ili zaradu iz pružanja dotičnih informacija ili ako je razotkrivanje izvršeno s namjerom zloupotrebe tržišta u pogledu ponude, potražnje ili cijene veleprodajnih energetske proizvoda.
- (16) Kako se financijska tržišta budu razvijala, tako će se prilagođavati koncepti zloupotrebe tržišta koji se odnose na njih. Stoga, kako bi se osigurala potrebna fleksibilnost radi brzog reagiranja na taj razvoj događaja, ovlasti donošenja akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji u pogledu tehničkog ažuriranja definicija povlaštenih informacija i manipulacije tržištem, kako bi se osigurala usklađenost s drugim odgovarajućim zakonodavstvom Unije u područjima financijskih usluga i energetike. Osobito je važno da Komisija provede odgovarajuća savjetovanja tijekom svojih pripremnih radova, uključujući stručnu razinu. Komisija bi kod pripreme i izrade delegiranih akata trebala osigurati istodobno, pravodobno i prikladno dostavljanje odgovarajućih dokumenata Europskom parlamentu i Vijeću.
- (17) Učinkovit je nadzor tržišta na razini Unije presudan za prepoznavanje i onemogućavanje zloupotrebe tržišta na veleprodajnim tržištima energije. Agencija za suradnju energetske regulatora, koja je uspostavljena Uredbom (EZ) br. 713/2009 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ („Agencija”), u najboljem je položaju za provođenje takvog nadzora jer ima pregled tržišta električne energije i plina na razini Unije te potrebne stručne spoznaje iz funkcioniranja tržišta i sustava električne energije i plina u Uniji. Nacionalna regulatorna tijela, koja imaju sveobuhvatno razumijevanje kretanja na tržištima energije u svojim državama članicama, trebala bi imati važnu ulogu pri osiguravanju učinkovitog nadzora tržišta na nacionalnoj razini. Bliska suradnja i usklađen rad Agencije i nacionalnih tijela stoga su potrebni radi osiguravanja primjerenog nadzora i transparentnosti tržišta energije. Prikupljanje podataka putem Agencije ne dovodi u pitanje pravo nacionalnih tijela da prikupljaju dodatne podatke za nacionalne potrebe.
- (18) Za učinkovit je nadzor tržišta potreban redovit i pravodoban pristup evidenciji o transakcijama, kao i pristup strukturnim podacima o kapacitetu i korištenju sustava za proizvodnju, skladištenje, potrošnju ili prijenos električne energije ili transport prirodnog plina. Zbog toga bi sudionici na tržištu, uključujući operatore prijenosnih i transportnih sustava, dobavljače, trgovce, proizvođače, brokere i velike korisnike, koji trguju veleprodajnim energetske proizvodima, trebali biti obvezni dostaviti te informacije Agenciji. Agencija sa svoje strane može uspostaviti čvrste veze s većim organiziranim tržištima.
- (19) Kako bi se osigurali jednaki uvjeti za provedbu odredaba o prikupljanju podataka, Komisiji bi se trebale prenijeti provedbene ovlasti. Te bi ovlasti trebalo koristiti u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije⁽²⁾. Obveze izvješćivanja trebalo bi svesti na najmanju razinu i one ne bi smjele stvarati nepotrebne troškove ili administrativne terete za sudionike na tržištu. Jedinstvena pravila izvješćivanja o informacijama stoga bi se trebala podvrgnuti *ex-ante* analizi dobiti i gubitka, trebalo bi izbjegavati dvostruko izvješćivanje i voditi računa o izvještajnim okvirima koji su razvijeni na temelju drugog odgovarajućeg zakonodavstva. Nadalje, tražene informacije ili njihove dijelove po mogućnosti bi trebalo prikupljati od drugih osoba i postojećih izvora. Ako su sudionik na tržištu ili treća strana koja djeluje u njegovo ime, sustav izvješćivanja o trgovanju, organizirano tržište, sustav za uparivanje ili druga osoba koja u okviru svoje struke dogovara transakcije ispunili svoje obveze izvješćivanja u odnosu na nadležno tijelo u skladu s Direktivom 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata⁽³⁾ ili u skladu s odgovarajućim zakonodavstvom Unije o transakcijama s izvedenim financijskim instrumentima, središnjim drugim ugovornim stranama i repozitorijima podataka o trgovanju, njihova bi se obveza izvješćivanja trebala smatrati ispunjenom i prema ovoj Uredbi, ali samo u mjeri u kojoj su prijavljene sve informacije koje su tražene na temelju ove Uredbe.
- (20) Važno je da Komisija i Agencija tijesno surađuju pri provedbi ove Uredbe i da se prikladno savjetuju s Europskom mrežom operatora prijenosnih sustava za električnu energiju i Europskom mrežom operatora transportnih sustava za plin te Europskim tijelom za nadzor vrijednosnih papira i tržišta, koja je osnovana Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁴⁾ (ESMA), s nacionalnim regulatornim tijelima, nadležnim financijskim tijelima i drugim tijelima država članica, kao što su nacionalna tijela za tržišno natjecanje, te sa zainteresiranim stranama, kao što su organizirana tržišta (npr. energetske burze) i sudionici na tržištu.

⁽¹⁾ SL L 211, 14.8.2009., str. 1.

⁽²⁾ SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

⁽³⁾ SL L 145, 30.4.2004., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 331, 15.12.2010., str. 84.

- (21) Trebalo bi uspostaviti europski registar sudionika na tržištu, koji se temelji na nacionalnim registrima, kako bi se unaprijedila cjelokupna transparentnost i cjelovitost veleprodajnih tržišta energije. Godinu dana nakon uspostavljanja tog registra Komisija bi, u suradnji s Agencijom i u skladu s izvješćima koje je Agencija podnijela Komisiji te s nacionalnim regulatornim tijelima, trebala procijeniti funkcioniranje i korisnost europskog registra sudionika na tržištu. Ako se na temelju te procjene to smatra primjerenim, Komisija bi trebala razmotriti predstavljanje dodatnih instrumenata za unapređenje cjelokupne transparentnosti i cjelovitosti veleprodajnih tržišta energije i osiguranje istih uvjeta na razini Unije za sudionike na tržištu.
- (22) Kako bi olakšala učinkovit nadzor svih aspekata trgovanja veleprodajnim energetske proizvodima, Agencija bi trebala uspostaviti mehanizme koji drugim odgovarajućim tijelima omogućuju pristup informacijama koje ona prima o transakcijama na veleprodajnim tržištima energije, posebno ESMA-i, nacionalnim regulatornim tijelima, nadležnim financijskim tijelima država članica, nacionalnim tijelima za tržišno natjecanje i drugim odgovarajućim tijelima.
- (23) Agencija bi trebala osigurati sigurnost korištenja i zaštitu podataka koje prima, spriječiti neovlašteni pristup informacijama koje čuva i uspostaviti postupke koji osiguravaju da podatke koje prikuplja ne zlorabljavaju osobe koje su im ovlaštene pristupiti. Agencija bi također trebala utvrditi jesu li tijela koja imaju pristup podacima koje ona čuva sposobna održati jednako visoku razinu sigurnosti i jesu li vezana prikladnim mehanizmima čuvanja povjerljivosti. Zbog toga bi također trebalo osigurati sigurnost korištenja informacijskih sustava koji se koriste za obradu i prijenos podataka. Kako bi uspostavila informacijski sustav koji osigurava najvišu moguću razinu povjerljivosti podataka, Agenciju bi trebalo potaknuti na blisku suradnju s Europskom agencijom za sigurnost mreža i podataka (ENISA). Ta bi se pravila trebala primjenjivati i na druga tijela koja su ovlaštena pristupati podacima za potrebe ove Uredbe.
- (24) U ovoj se Uredbi poštuju temeljna prava i slijede načela koja su priznata posebno u Povelji Europske unije o temeljnim pravima, kako je navedeno u članku 6. Ugovora o Europskoj uniji, i ustavnim tradicijama država članica te bi se ona trebala primjenjivati u skladu s pravom na slobodu izražavanja i informiranja, koje je priznato u članku 11. Povelje.
- (25) Ako informacije nisu, ili više nisu, osjetljive iz poslovnog ili sigurnosnoga gledišta, Agencija bi trebala imati mogućnost da te informacije stavi na raspolaganje sudionicima na tržištu i široj javnosti, kako bi pridonijela unapređenju saznanja o tržištu. Takva će transparentnost pomoći izgraditi povjerenje u tržište i potaknuti podizanje svijesti o funkcioniranju veleprodajnih tržišta energije. Agencija bi trebala uspostaviti i staviti na raspolaganje javnosti pravila o tome kako će te informacije staviti na raspolaganje na pošten i transparentan način.
- (26) Nacionalna regulatorna tijela trebala bi biti odgovorna za osiguranje provedbe ove Uredbe u državama članicama. U tu svrhu ona bi trebala imati potrebne istražne ovlasti, kako bi im se omogućilo da učinkovito obave tu zadaću. Takve bi ovlasti trebalo koristiti u skladu s nacionalnim pravom i mogu biti podvrgnute primjerenom nadzoru.
- (27) Agencija bi trebala osigurati da se ova Uredba primjenjuje na usklađen način diljem Unije, u skladu s primjenom Direktive 2003/6/EZ. U tu bi svrhu Agencija trebala objavljivati neobvezujuće smjernice o primjeni definicija koje su utvrđene u ovoj Uredbi, prema potrebi. Te bi se smjernice između ostalog trebale baviti pitanjem prihvaćenih tržišnih praksi. Nadalje, budući da zloraba tržišta na veleprodajnim tržištima energije često utječe na više od jedne države članice, Agencija bi trebala imati važnu ulogu pri osiguravanju učinkovitog i dosljednog provođenja istraga. Kako bi to ostvarila, Agencija bi trebala imati mogućnost zatražiti suradnju i uskladiti rad istražnih skupina koje čine predstavnici dotičnih nacionalnih regulatornih tijela i, ako je potrebno, drugih tijela, uključujući nacionalna tijela za tržišno natjecanje.
- (28) Agenciji bi trebalo pružiti primjerene financijske i ljudske resurse, kako bi ona na odgovarajući način izvršila dodatne zadatke koje su joj dodijeljene na temelju ove Uredbe. U tu svrhu u postupku za uspostavljanje, provedbu i kontrolu njezinog proračuna iz članaka 23. i 24. Uredbe (EZ) br. 713/2009 trebalo bi obratiti dužnu pozornost na te zadatke. Proračunsko tijelo trebalo bi osigurati da su zadovoljeni najviši standardi učinkovitosti.
- (29) Nacionalna regulatorna tijela, nadležna financijska tijela država članica i, ako je potrebno, nacionalna tijela za tržišno natjecanje trebala bi surađivati kako bi se osigurao usklađen pristup sprečavanju zlorabe tržišta na veleprodajnim tržištima energije, koja obuhvaćaju i tržišta robe i tržišta izvedenih financijskih instrumenata. Ta bi suradnja trebala uključivati međusobnu razmjenu informacija u pogledu sumnji da se na veleprodajnim tržištima energije izvršavaju ili su izvršena djela koja vjerojatno predstavljaju kršenje ove Uredbe, Direktive 2003/6/EZ ili prava u području tržišnog natjecanja. Nadalje, ta bi suradnja trebala doprinijeti dosljednom i sustavnom pristupu istragama i pravosudnim postupcima.

- (30) Važno je da se obveza čuvanja profesionalne tajne odnosi na one koji primaju povjerljive informacije u skladu s ovom Uredbom. Agencija, nacionalna regulatorna tijela, nadležna financijska tijela država članica i nacionalna tijela za tržišno natjecanje trebala bi osigurati povjerljivost, cjelovitost i zaštitu informacija koje primaju.
- (31) Važno je da su sankcije za kršenje ove Uredbe proporcionalne, učinkovite i odvraćajuće te da odražavaju ozbiljnost povreda, štetu koja je prouzročena potrošačima i potencijalnu zaradu koja je proizašla iz trgovanja na temelju povlaštenih informacija i manipulacije tržištem. Te bi se sankcije trebale primijeniti u skladu s nacionalnim zakonodavstvom. Priznajući međudjelovanje između trgovanja izvedenim financijskim instrumentima za električnu energiju i prirodni plin te trgovanja stvarnom električnom energijom i prirodnim plinom, sankcije za kršenje ove Uredbe trebale bi biti u skladu sa sankcijama koje su države članice usvojile kod provedbe Direktive 2003/6/EZ. Uzimajući u obzir savjetovanje o Komunikaciji Komisije od 12. prosinca 2010., pod naslovom „Jačanje režima sankcija u sektoru financijskih usluga”, Komisija bi trebala razmotriti iznošenje prijedloga za usklađivanje minimalnih standarda za sustave sankcija država članica u primjerenom vremenskom okviru. Ova Uredba ne utječe ni na nacionalna pravila o standardu dokazivanja ni na obveze nacionalnih regulatornih tijela i sudova država članica da utvrde činjenično stanje određenog predmeta, pod uvjetom da su ta pravila i obveze u skladu općim načelima prava Unije.
- (32) Budući da države članice ne mogu dostatno ostvariti cilj ove Uredbe, to jest pružanje usklađenog okvira radi osiguravanja transparentnosti i cjelovitosti veleprodajnog tržišta energije, nego se taj cilj može na bolji način ostvariti na razini Unije, Unija može usvojiti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti navedenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti navedenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet, područje primjene i odnos s drugim zakonodavstvom Unije

1. Ovom se Uredbom uspostavljaju pravila za zabranu malverzacija koje utječu na veleprodajna tržišta energije koja su sukladna s pravilima koja se primjenjuju na financijskim tržištima i s pravilnim funkcioniranjem tih veleprodajnih tržišta energije, vodeći pritom računa o njihovim posebnim značajkama. Njome se omogućuje nadzor veleprodajnih tržišta energije, koji provodi Agencija za suradnju energetskih regulatora („Agencija”) u bliskoj suradnji s nacionalnim regulatornim tijelima te vodeći računa o međudjelovanju između sustava trgovanja emisijama i veleprodajnih tržišta energije.

2. Ova se Uredba primjenjuje na trgovanje veleprodajnim energetskim proizvodima. Članci 3. i 5. ove Uredbe ne odnose se na veleprodajne energetske proizvode koji su financijski instrumenti i na koje se primjenjuje članak 9. Direktive 2003/6/EZ. Ovom se Uredbom ne dovode u pitanje direktive 2003/6/EZ i 2004/39/EZ, kao ni primjena europskog prava u području tržišnog natjecanja na prakse koje su obuhvaćene ovom Uredbom.

3. Agencija, nacionalna regulatorna tijela, ESMA, nadležna financijska tijela država članica i, ako je potrebno, nacionalna tijela za tržišno natjecanje surađuju kako bi se osigurao usklađen pristup provedbi odgovarajućih pravila, ako se mjere odnose na jedan ili više financijskih instrumenata na koje se primjenjuje članak 9. Direktive 2003/6/EZ te na jedan ili više veleprodajnih energetskih proizvoda na koje se primjenjuju članci 3., 4. i 5. ove Uredbe.

4. Administrativni odbor Agencije osigurava da Agencija obavlja zadaće koje su joj dodijeljene na temelju ove Uredbe u skladu s ovom Uredbom i Uredbom (EZ) br. 713/2009.

5. Direktor Agencije savjetuje se s Odborom regulatora Agencije o svim vidovima provedbe ove Uredbe i temeljito razmatra njegove savjete i mišljenja.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „povlaštene informacije” znači informacije precizne naravi koje nisu objavljene, a odnose se, izravno ili neizravno, na jedan ili više veleprodajnih energetskih proizvoda i koje bi vjerojatno, da se objave, značajno utjecale na cijene tih veleprodajnih energetskih proizvoda.

Za potrebe ove definicije „informacije” znači:

- (a) informacije koje treba objaviti u skladu s uredbama (EZ) br. 714/2009 i (EZ) br. 715/2009, uključujući smjernice i mrežne kodekse koji su usvojeni u skladu s tim uredbama;
- (b) informacije koje se odnose na kapacitet i korištenje postrojenja za proizvodnju, skladištenje, potrošnju ili prijenos odnosno transport električne energije ili prirodnog plina ili se odnose na kapacitet i korištenje terminala za UPP, uključujući planiranu ili neplaniranu neraspoloživost tih postrojenja;

- (c) informacije koje treba razotkriti u skladu sa zakonskim ili regulatornim odredbama na razini Unije ili nacionalnoj razini, tržišnim pravilima i ugovorima ili običajima na dotičnom veleprodajnom tržištu energije, u mjeri u kojoj te informacije mogu imati značajan učinak na cijene veleprodajnih energetske proizvoda; i
- (d) druge informacije koje bi razuman sudionik na tržištu vjerojatno koristio kao dio osnove za svoju odluku da provede transakciju koja se odnosi na određeni veleprodajni energetski proizvod ili da izda nalog za njegovo trgovanje.

Informacije se smatraju preciznima ako ukazuju na niz okolnosti koje postoje ili je razumno očekivati da će nastati, ili na događaj koji se zbilo ili je razumno očekivati da će se zbiti, te su dovoljno precizne da omogućuju donošenje zaključaka o mogućem učinku tog niza okolnosti ili događaja na cijene veleprodajnih energetske proizvoda;

2. „manipulacija tržištem” znači:

- (a) provođenje bilo kakve transakcije ili izdavanje bilo kakvog naloga za trgovanje veleprodajnim energetskim proizvodima, kojima se:
 - i. daju ili vjerojatno daju lažni ili obmanjujući signali u pogledu ponude, potražnje ili cijene veleprodajnih energetske proizvoda;
 - ii. uz pomoć jedne osobe ili suradnjom više osoba osigurava ili pokušava osigurati umjetna razina cijene jednog ili više veleprodajnih energetske proizvoda, osim ako osoba koja je provela transakciju ili je izdala nalog za trgovanje dokaže da ima legitimne razloge za to i da je ta transakcija ili nalog za trgovanje u skladu s prihvaćenim tržišnim praksama na dotičnom veleprodajnom tržištu energije; ili
 - iii. koristi ili pokušava koristiti fiktivno sredstvo ili bilo koji drugi oblik prijevare ili izmišljanja koje daje ili vjerojatno daje lažne ili obmanjujuće signale u pogledu ponude, potražnje ili cijene veleprodajnih energetske proizvoda;

ili

- (b) širenje informacija putem medija, uključujući internet, ili bilo kojim drugim putem, koje daju ili vjerojatno daju lažne ili obmanjujuće signale u pogledu ponude, potražnje ili cijene veleprodajnih energetske proizvoda, uključujući širenje glasina i lažnih ili obmanjujućih

vijesti, ako je osoba koja ih širi znala ili je trebala znati da su informacije bile lažne ili obmanjujuće.

Ako se informacije šire za potrebe novinarstva ili umjetničkog izražavanja, takvo se širenje informacija procjenjuje vodeći računa o pravilima koja se odnose na slobodu tiska i slobodu izražavanja u drugim medijima, osim ako:

- i. te osobe izravno ili neizravno steknu korist ili zaradu iz širenja dotičnih informacija; ili
- ii. je razotkrivanje ili širenje izvršeno s namjerom obmanjivanja tržišta u pogledu ponude, potražnje ili cijene veleprodajnih energetske proizvoda;

3. „pokušaj manipuliranja tržištem” znači:

- (a) provođenje bilo kakve transakcije, izdavanje bilo kakvog naloga za trgovanje ili poduzimanje bilo kakvih drugih mjera koje se odnose na određeni veleprodajni energetski proizvod, s namjerom:
 - i. davanja lažnih ili obmanjujućih signala u pogledu ponude, potražnje ili cijene veleprodajnih energetske proizvoda;
 - ii. da se osigura umjetna razina cijene jednog ili više veleprodajnih energetske proizvoda, osim ako osoba koja je provela transakciju ili je izdala nalog za trgovanje dokaže da ima legitimne razloge za to i da je ta transakcija ili nalog za trgovanje u skladu s prihvaćenim tržišnim praksama na dotičnom veleprodajnom tržištu energije; ili
 - iii. korištenja fiktivnog sredstva ili bilo kojeg drugog oblika prijevare ili izmišljanja koje daje ili vjerojatno daje lažne ili obmanjujuće signale u pogledu ponude, potražnje ili cijene veleprodajnih energetske proizvoda;

ili

- (b) širenje informacija putem medija, uključujući internet, ili bilo kojim drugim putem s namjerom davanja lažnih ili obmanjujućih signala u pogledu ponude, potražnje ili cijene veleprodajnih energetske proizvoda;

4. „veleprodajni energetski proizvodi” znači sljedeći ugovori i izvedeni financijski instrumenti, neovisno o tome gdje se i kako njima trguje:

- (a) ugovori o opskrbi električnom energijom ili prirodnim plinom, ako je isporuka u Uniji;

- (b) izvedeni financijski instrumenti koji se odnose na električnu energiju ili prirodni plin, koji su proizvedeni, njima se trgovalo ili su isporučeni u Uniji;
- (c) ugovori koji se odnose na prijenos električne energije ili transport prirodnog plina u Uniji;
- (d) izvedeni financijski instrumenti koji se odnose na prijenos električne energije ili transport prirodnog plina u Uniji.

Ugovori o opskrbi i distribuciji električne energije ili prirodnog plina za potrebe krajnjih kupaca nisu veleprodajni energetske proizvodi. Međutim, ugovori o opskrbi i distribuciji električne energije ili prirodnog plina krajnjim kupcima s kapacitetom potrošnje iznad praga koji je naveden u točki 5. drugom odlomku smatraju se veleprodajnim energetske proizvodima;

5. „kapacitet potrošnje” znači potrošnja krajnjeg kupca električne energije ili prirodnog plina pri punoj iskorištenosti proizvodnog kapaciteta tog kupca. Obuhvaća sveukupnu potrošnju tog kupca kao zasebnoga gospodarskog subjekta, u mjeri u kojoj se potrošnja odvija na tržištima s međusobno povezanim veleprodajnim cijenama.

Za potrebe ove definicije ne uzima se u obzir potrošnja u pojedinačnim postrojenjima s kapacitetom potrošnje manjim od 600 GWh godišnje, koja se nalaze pod kontrolom jednoga gospodarskoga subjekta, u mjeri u kojoj ta postrojenja ne utječu zajedno na cijene na veleprodajnim tržištima energije zbog toga što se nalaze na različitim odgovarajućim geografskim tržištima;

- 6. „veleprodajno tržište energije” znači bilo koje tržište unutar Unije na kojem se trguje veleprodajnim energetske proizvodima;
- 7. „sudionik na tržištu” znači bilo koja osoba, uključujući operatore prijenosnih odnosno transportnih sustava, koja provodi transakcije, uključujući plasman naloga za trgovanje, na jednom ili više veleprodajnih tržišta energije;
- 8. „osoba” znači bilo koja fizička ili pravna osoba;
- 9. „nadležno financijsko tijelo” znači nadležno tijelo koje je imenovano u skladu s postupkom utvrđenim u članku 11. Direktive 2003/6/EZ;
- 10. „nacionalno regulatorno tijelo” znači nacionalno regulatorno tijelo koje je imenovano u skladu s člankom 35. stavkom 1. Direktive 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije⁽¹⁾ ili člankom 39. stavkom 1. Direktive 2009/73/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina⁽²⁾;

- 11. „operator prijenosnog odnosno transportnog sustava” ima značenje iz članka 2. točke 4. Direktive 2009/72/EZ, odnosno iz članka 2. točke 4. Direktive 2009/73/EZ;
- 12. „matično poduzeće” znači matično poduzeće u smislu članka 1. i 2. Sedme direktive Vijeća 83/349/EEZ od 13. lipnja 1983. koja se temelji na članku 54. stavku 3. točki (g) Ugovora o konsolidiranim financijskim izvještajima⁽³⁾;
- 13. „povezano poduzeće” znači poduzeće kćer ili drugo poduzeće u kojem se posjeduju udjeli ili poduzeće koje s drugim poduzećem veže odnos u smislu članka 12. stavka 1. Direktive 83/349/EEZ;
- 14. „distribucija prirodnog plina” ima značenje iz članka 2. točke 5. Direktive 2009/73/EZ;
- 15. „distribucija električne energije” ima značenje iz članka 2. točke 5. Direktive 2009/72/EZ.

Članak 3.

Zabrana trgovanja povlaštenim informacijama

1. Osobama koje posjeduju povlaštene informacije u vezi s određenim veleprodajnim energetske proizvodom zabranjuje se:

- (a) korištenje tih informacija u kupnji ili prodaji ili pokušaju kupnje ili prodaje, za svoj račun ili za račun treće strane, izravno ili neizravno, veleprodajnih energetske proizvoda na koje se te informacije odnose;
- (b) razotkrivanje tih informacija bilo kojoj drugoj osobi, osim ako se takvo razotkrivanje izvršava tijekom uobičajenog bavljenja njihovim poslom, profesijom ili dužnostima;
- (c) preporučanje ili navođenje druge osobe, na temelju povlaštenih informacija, da kupi ili proda veleprodajne energetske proizvode na koje se te informacije odnose.

2. Zabrana iz stavka 1. odnosi se na sljedeće osobe koje posjeduju povlaštene informacije u vezi s određenim veleprodajnim energetske proizvodom:

- (a) članovi administrativnih, upravljačkih ili nadzornih tijela određenog poduzeća;
- (b) osobe s udjelima u kapitalu određenog poduzeća;
- (c) osobe koje imaju pristup informacijama u okviru svojeg posla, profesije ili dužnosti;
- (d) osobe koje su te informacije stekle kaznenim djelom;
- (e) osobe koje znaju ili bi trebale znati da su to povlaštene informacije.

⁽¹⁾ SL L 211, 14.8.2009., str. 55.

⁽²⁾ SL L 211, 14.8.2009., str. 94.

⁽³⁾ SL L 193, 18.7.1983., str. 1.

3. Stavak 1. točke (a) i (c) ovog članka ne primjenjuju se na operatore prijenosnih odnosno transportnih sustava pri kupnji električne energije ili prirodnog plina radi osiguravanja sigurnog i pouzdanog rada sustava u skladu s njihovim obvezama na temelju članka 12. točaka (d) i (e) Direktive 2009/72/EZ ili članka 13. stavka 1. točaka (a) i (c) Direktive 2009/73/EZ.

4. Ovaj se članak ne primjenjuje na:

(a) transakcije provedene pri ispunjavanju dospjele obveze kupovanja ili prodavanja veleprodajnih energetskih proizvoda, ako ta obveza proizlazi iz sporazuma koji je sklopljen ili naloga za trgovanje koji je plasiran prije no što je dotična osoba došla u posjed povlaštenih informacija;

(b) transakcije koje su proveli proizvođači električne energije i prirodnog plina, operatori sustava skladišta prirodnog plina ili operatori terminala za uvoz UPP-a, čija je jedina svrha pokriti trenutačni fizički gubitak koji je posljedica neplaniranih prestanaka rada, kada bez toga sudionik na tržištu ne bi bio u stanju ispuniti postojeće ugovorne obveze ili ako se te mjere poduzimaju u dogovoru s dotičnim operatorom ili operatorima prijenosnog odnosno transportnog sustava radi osiguravanja sigurnog i pouzdanog rada sustava. U takvoj se situaciji dotične informacije u vezi s transakcijama prijavljuju Agenciji i nacionalnom regulatornom tijelu. Ova obveza izvješćivanja ne dovodi u pitanje obvezu koja je navedena u članku 4. stavku 1.;

(c) sudionike na tržištu koji djeluju na temelju nacionalnih propisa za izvanredno stanje, ako su nacionalna tijela intervenirala radi osiguravanja opskrbe električnom energijom ili prirodnim plinom te su tržišni mehanizmi suspendirani u određenoj državi članici ili njezinim dijelovima. U tom slučaju tijelo koje je nadležno za planiranje za izvanredne situacije osigurava objavu u skladu s člankom 4.

5. Ako je osoba koja posjeduje povlaštene informacije u vezi s određenim veleprodajnim energetskim proizvodom pravna osoba, zabrane iz stavka 1. primjenjuju se i na fizičke osobe koje sudjeluju u donošenju odluke da se transakcija izvrši za račun dotične pravne osobe.

6. Ako se informacije šire za potrebe novinarstva ili umjetničkog izražavanja, takvo se širenje informacija procjenjuje vodeći računa o pravilima koja se odnose na slobodu tiska i slobodu izražavanja u drugim medijima, osim ako:

(a) te osobe izravno ili neizravno steknu korist ili zaradu iz širenja dotičnih informacija; ili

(b) je razotkrivanje ili širenje izvršeno s namjerom obmanjivanja tržišta u pogledu ponude, potražnje ili cijene veleprodajnih energetskih proizvoda.

Članak 4.

Obveza objavljivanja povlaštenih informacija

1. Sudionici na tržištu djelotvorno i pravodobno objavljuju povlaštene informacije koje posjeduju u odnosu na poduzeće ili postrojenja u vlasništvu ili pod kontrolom dotičnog sudionika na tržištu, njegovog matičnog poduzeća ili povezanog poduzeća ili za čija su operativna pitanja taj sudionik na tržištu ili to poduzeće odgovorni, bilo u cijelosti ili djelomično. Takvo razotkrivanje uključuje informacije koje se odnose na kapacitet i korištenje postrojenja za proizvodnju, skladištenje, potrošnju ili prijenos električne energije ili transport prirodnog plina ili se odnose na kapacitet i korištenje terminala za UPP, uključujući planiranu ili neplaniranu neraspodivost tih postrojenja.

2. Sudionik na tržištu može iznimno i pod vlastitom odgovornošću odgoditi objavljivanje povlaštenih informacija kako ne bi ugrozio svoje legitimne interese, pod uvjetom da nije vjerojatno da takvo nečinjenje dovodi javnost u zabludu i da je sudionik na tržištu u stanju osigurati povjerljivost tih informacija te ne donosi odluke u vezi s trgovanjem veleprodajnim energetskim proizvodima na temelju tih informacija. U takvoj situaciji sudionik na tržištu bez odgađanja dostavlja te informacije, zajedno s razlozima kašnjenja objavljivanja, Agenciji i dotičnom nacionalnom regulatornom tijelu, uzimajući u obzir članak 8. stavak 5.

3. Ako sudionik na tržištu ili njegov zaposlenik ili zastupnik razotkrije povlaštene informacije u vezi s određenim veleprodajnim energetskim proizvodom tijekom uobičajenog bavljenja svojim poslom, profesijom ili dužnostima, kako je navedeno u članku 3. stavku 1. točki (b), taj sudionik na tržištu ili osoba osigurava istodobno, potpuno i djelotvorno objavljivanje tih informacija. U slučaju nenamjernog razotkrivanja sudionik na tržištu osigurava potpuno i djelotvorno objavljivanje informacija čim prije nakon nenamjernog objavljivanja. Ovaj se stavak ne primjenjuje ako osoba koja prima informacije ima obvezu čuvanja povjerljivosti, bez obzira na to proizlazi li ta obveza iz zakona, drugog propisa, statuta ili ugovora.

4. Objava povlaštenih informacija, uključujući u zbirnom obliku, u skladu s Uredbom (EZ) br. 714/2009 ili (EZ) br. 715/2009, ili smjernica i mrežnih kodeksa koji su usvojeni prema tim uredbama, predstavlja istodobno, potpuno i djelotvorno objavljivanje.

5. Ako je određeni operator prijenosnog odnosno transportnog sustava oslobođen od obveze objavljivanja određenih podataka, u skladu s Uredbom (EZ) br. 714/2009 ili Uredbom (EZ) br. 715/2009, taj je operator time oslobođen i od obveze iz stavka 1. ovog članka u odnosu na te podatke.

6. Stavci 1. i 2. ne dovode u pitanje obveze sudionika na tržištu na temelju direktiva 2009/72/EZ i 2009/73/EZ te uredbama (EZ) br. 714/2009 i (EZ) br. 715/2009, uključujući smjernice i mrežne kodekse koji su usvojeni u skladu tim direktivama i uredbama, posebno u pogledu određivanja vremena i načina objave informacija.

7. Stavci 1. i 2. ne dovode u pitanje pravo sudionika na tržištu da odgode razotkrivanje osjetljivih informacija u vezi sa zaštitom kritične infrastrukture, kako je predviđeno u članku 2. točki (d) Direktive Vijeća 2008/114/EZ od 8. prosinca 2008. o utvrđivanju i označavanju europske kritične infrastrukture i procjeni potrebe poboljšanja njezine zaštite ⁽¹⁾, ako su u njihovoj zemlji one klasificirane.

Članak 5.

Zabrana manipulacije tržištem

Zabranjeno je poduzeti ili pokušati poduzeti manipulaciju tržištem na veleprodajnim tržištima energije.

Članak 6.

Tehničko ažuriranje definicija povlaštenih informacija i manipulacija tržištem

1. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 20. radi:

(a) usklađivanja definicija iz članka 2. točaka 1., 2., 3. i 5., kako bi osigurala dosljednost s drugim odgovarajućim zakonodavstvom Unije u područjima financijskih usluga i energije; te

(b) ažuriranja tih definicija isključivo radi razmatranja budućih kretanja na veleprodajnim tržištima energije.

2. U delegiranim se aktima iz stavka 1. vodi računa barem o:

(a) posebnom funkcioniranju veleprodajnih tržišta energije, uključujući posebnosti tržišta električne energije i plina, te međudjelovanju između tržišta robe i tržišta izvedenih financijskih instrumenata;

(b) mogućnosti manipulacije preko granica, između tržišta električne energije i plina te na tržištima robe i tržištima izvedenih financijskih instrumenata;

(c) mogućem učinku stvarne ili planirane proizvodnje, potrošnje, korištenja prijenosnog odnosno transportnog ili skladišnog kapaciteta na cijene na veleprodajnim tržištima energije; i

(d) mrežnim kodeksima te okvirnim smjernicama koje su usvojene u skladu s uredbama (EZ) br. 714/2009 i (EZ) br. 715/2009.

Članak 7.

Nadzor tržišta

1. Agencija nadzire aktivnosti trgovanja veleprodajnim energetskim proizvodima kako bi prepoznala i spriječila trgovanje koje se temelji na povlaštenim informacijama i manipulaciji tržištem. Ona prikuplja podatke za procjenu i nadzor veleprodajnih tržišta energije, kako je predviđeno u članku 8.

2. Nacionalna regulatorna tijela surađuju na regionalnoj razini i s Agencijom pri izvršavanju nadzora veleprodajnih tržišta energije iz stavka 1. U tu svrhu nacionalna regulatorna tijela imaju pristup odgovarajućim informacijama koje Agencija čuva i koje je prikupila u skladu sa stavkom 1. ovog članka, podložno članku 10. stavku 2. Nacionalna regulatorna tijela također mogu nadzirati aktivnosti trgovanja veleprodajnim energetskim proizvodima na nacionalnoj razini.

Države članice mogu predvidjeti da njihovo nacionalno tijelo za tržišno natjecanje ili tijelo za nadzor tržišta, koje je uspostavljeno u okviru tog tijela, provodi nadzor tržišta s nacionalnim regulatornim tijelom. Pri provođenju takvog nadzora tržišta nacionalno tijelo za tržišno natjecanje ili tijelo za nadzor tržišta imaju ista prava i obveze kao i nacionalno regulatorno tijelo u skladu s ovim stavkom prvim podstavkom, stavkom 3. drugim podstavkom drugom rečenicom ovog članka, člankom 4. stavkom 2. drugom rečenicom, člankom 8. stavkom 5. prvom rečenicom i člankom 16.

3. Agencija barem jednom godišnje dostavlja izvješće Komisiji o svojim aktivnostima na temelju ove Uredbe te ga stavlja na raspolaganje javnosti. U takvim izvješćima Agencija procjenjuje funkcioniranje i transparentnost različitih kategorija tržišta i načina trgovanja te može izdati preporuke Komisiji u pogledu tržišnih pravila, normi i postupaka koji bi mogli unaprijediti cjelovitost i funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Ona također može procijeniti mogu li minimalni uvjeti za organizirana tržišta doprinijeti većoj transparentnosti tržišta. Izvješća se mogu sjediniti s izvješćem iz članka 11. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 713/2009.

Agencija može izdati preporuke Komisiji u pogledu evidencije o transakcijama, uključujući naloge za trgovanje, koju smatra potrebnom za djelotvoran i učinkovit nadzor veleprodajnih tržišta energije. Prije izdavanja takvih preporuka Agencija se savjetuje sa zainteresiranim stranama, posebno s nacionalnim regulatornim tijelima, nadležnim financijskim tijelima u državama članicama, nacionalnim tijelima za tržišno natjecanje i ESMA-om.

Sve bi se preporuke trebale staviti na raspolaganje Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji te javnosti.

⁽¹⁾ SL L 345, 23.12.2008., str. 75.

Članak 8.**Prikupljanje podataka**

1. Sudionici na tržištu, ili osoba ili tijelo iz stavka 4. točaka (b) do (f) koji djeluju u njihovo ime, dostavljaju Agenciji evidenciju transakcija na veleprodajnom tržištu energije, uključujući naloge za trgovanje. Prijavljene informacije uključuju precizan opis kupljenih i prodanih veleprodajnih energetske proizvoda, dogovorenu cijenu i količinu, datume i vrijeme izvršenja, stranke u transakciji i korisnike transakcije te sve druge odgovarajuće informacije. Iako je cjelokupna odgovornost na sudionicima na tržištu, nakon što jedna od osoba ili tijela iz stavka 4. točaka (b) do (f) dostavi tražene informacije, obveza izvješćivanja dotičnog sudionika na tržištu smatra se ispunjenom.

2. Komisija putem provedbenih akata:

- (a) izrađuje popis ugovora i izvedenih financijskih instrumenata, uključujući naloge za trgovanje, koje treba prijaviti u skladu sa stavkom 1. i utvrđuje, ako je potrebno, primjerene minimalne pragove za prijavljivanje transakcija;
- (b) donosi jedinstvena pravila o prijavljivanju informacija koje treba dostaviti u skladu sa stavkom 1.;
- (c) određuje vrijeme i oblik u kojem te informacije treba prijaviti.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 21. stavka 2. U njima se vodi računa o postojećim sustavima izvješćivanja.

3. Osobe iz stavka 4. točaka (a) do (d) koje su prijavile transakcije u skladu s Direktivom 2004/39/EZ ili primjenljivim zakonodavstvom Unije o transakcijama s izvedenim financijskim instrumentima, središnjim drugim ugovornim stranama i repozitorijima podataka o trgovanju ne podliježu obvezama dvostrukog izvješćivanja u vezi s tim transakcijama.

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak ovog stavka, provedbenim se aktima iz stavka 2. mogu stvoriti uvjeti da organizirana tržišta i sustavi za uparivanje ili sustavi za izvješćivanje o trgovanju dostave Agenciji evidenciju veleprodajnih energetske transakcija.

4. Za potrebe stavka 1. informacije dostavlja:

- (a) sudionik na tržištu;
- (b) treća strana koja djeluje u ime sudionika na tržištu;
- (c) sustav za izvješćivanje o trgovanju;
- (d) organizirano tržište, sustav za uparivanje ili druga osoba koja dogovara transakcije u okviru svoje struke;

(e) repozitorij podataka o trgovanju koji je prijavljen ili priznat na temelju primjenljivog zakonodavstva Unije o transakcijama s izvedenim financijskim instrumentima, središnjim drugim ugovornim stranama i repozitorijima podataka o trgovanju; ili

(f) nadležno tijelo koje je primilo te informacije u skladu s člankom 25. stavkom 3. Direktive 2004/39/EZ ili ESMA ako je primila te informacije u skladu s primjenljivim zakonodavstvom Unije o transakcijama s izvedenim financijskim instrumentima, središnjim drugim ugovornim stranama i repozitorijima podataka o trgovanju.

5. Sudionici na tržištu dostavljaju Agenciji i nacionalnim regulatornim tijelima informacije u vezi s kapacitetom i korištenjem postrojenja za proizvodnju, skladištenje, potrošnju ili prijenos odnosno transport električne energije ili prirodnog plina ili povezane s kapacitetom i korištenjem terminala za UPP, uključujući planiranu ili neplaniranu neraspoloživost tih postrojenja, za potrebe nadzora trgovanja na veleprodajnim tržištima energije. Obveze izvješćivanja koje imaju sudionici na tržištu svode se na najmanju razinu, tako da se tražene informacije ili njihovi dijelovi po mogućnosti prikupljaju iz postojećih izvora.

6. Komisija putem provedbenih akata:

- (a) donosi jedinstvena pravila o prijavljivanju informacija koje treba dostaviti u skladu sa stavkom 5. i o primjerenim pragovima za takvo prijavljivanje, ako je potrebno;
- (b) određuje vrijeme i oblik u kojem te informacije treba prijaviti.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 21. stavka 2. U njima se vodi računa o postojećim obvezama izvješćivanja na temelju uredaba (EZ) br. 714/2009 i (EZ) br. 715/2009.

Članak 9.**Prijavljivanje sudionika na tržištu**

1. Sudionici na tržištu, koji provode transakcije o kojima treba izvjestiti Agenciju u skladu s člankom 8. stavkom 1., prijavljuju se nacionalnom regulatornom tijelu u državi članici u kojoj imaju poslovni nastan ili boravište ili, ako nemaju poslovni nastan ni boravište u Uniji, u državi članici u kojoj djeluju.

Sudionik na tržištu prijavljuje se samo jednom nacionalnom regulatornom tijelu. Države članice ne traže da se sudionik na tržištu koji je već prijavljen u drugoj državi članici opet prijavi.

Prijavljivanje sudionika na tržištu ne dovodi u pitanje obveze poštovanja važećih pravila trgovanja i uravnoteživanja.

2. Najkasnije 3 mjeseca od dana kada Komisija donese provedbene akte koji su navedeni u članku 8. stavku 2. nacionalna regulatorna tijela uspostavljaju nacionalne registre sudionika na tržištu, koje održavaju ažurnima. U registru se svakom sudioniku na tržištu dodjeljuje jedinstveni identifikator te on sadrži dovoljno informacija za prepoznavanje sudionika na tržištu, uključujući odgovarajuće podatke u vezi s njegovim brojem obveznika poreza na dodanu vrijednost, mjesto poslovnog nastana, osobe odgovorne za njegove odluke o poslovanju i trgovanju te krajnjeg upravljača ili korisnika aktivnosti trgovanja sudionika na tržištu.

3. Nacionalna regulatorna tijela prosljeđuju Agenciji informacije iz svojih nacionalnih registara u obliku koji ona utvrdi. Agencija utvrđuje taj oblik u suradnji s navedenim tijelima i objavljuje ga do 29. lipnja 2012. Na temelju informacija koje dostave nacionalna regulatorna tijela Agencija uspostavlja europski registar sudionika na tržištu. Nacionalna regulatorna tijela i druga odgovarajuća tijela imaju pristup europskom registru. Podložno članku 17. Agencija može odlučiti staviti europski registar ili njegove izvratke na raspolaganje javnosti, pod uvjetom da se ne razotkrivaju poslovno osjetljive informacije o pojedinačnim sudionicima na tržištu.

4. Sudionici na tržištu iz stavka 1. ovog članka dostavljaju obrazac za prijavu nacionalnom regulatornom tijelu prije provođenja transakcije o kojoj treba izvijestiti Agenciju u skladu s člankom 8. stavkom 1.

5. Sudionici na tržištu iz stavka 1. bez odgađanja priopćuju nacionalnom regulatornom tijelu eventualne izmjene do kojih je došlo u pogledu informacija dostavljenih u obrascu za prijavu.

Članak 10.

Dijeljenje informacija između Agencije i drugih tijela

1. Agencija uspostavlja mehanizme za dijeljenje informacija koje prima u skladu s člankom 7. stavkom 1. i člankom 8. s nacionalnim regulatornim tijelima, nadležnim financijskim tijelima država članica, nacionalnim tijelima za tržišno natjecanje, ESMA-om i drugim odgovarajućim tijelima. Prije uspostavljanja takvih mehanizama Agencija se savjetuje s navedenim tijelima.

2. Agencija daje pristup mehanizmima iz stavka 1. samo tijelima koja su uspostavila sustave koji Agenciji omogućavaju ispunjavanje uvjeta članka 12. stavka 1.

3. Repozitoriji podataka o trgovanju, koji su prijavljeni ili priznati na temelju primjenljivog zakonodavstva Unije o transakcijama s izvedenim financijskim instrumentima, središnjim drugim ugovornim stranama i repozitorijima podataka o trgovanju, stavljaju na raspolaganje Agenciji odgovarajuće informacije koje su u njima prikupljene o veleprodajnim energetskim proizvodima i izvedenim financijskim instrumentima emisijskih jedinica.

ESMA Agenciji prosljeđuje izvješća o transakcijama veleprodajnim energetskim proizvodima, koja su primljena u skladu s člankom 25. stavkom 3. Direktive 2004/39/EZ i na temelju primjenljivog zakonodavstva Unije o transakcijama s izvedenim financijskim instrumentima, središnjim drugim ugovornim stranama i repozitorijima podataka o trgovanju. Nadležna tijela, koja primaju izvješća o transakcijama veleprodajnim energetskim proizvodima primljena u skladu s člankom 25. stavkom 3. Direktive 2004/39/EZ, prosljeđuju ta izvješća Agenciji.

Agencija i tijela koja su odgovorna za nadzor trgovanja emisij-skim jedinicama ili izvedenim financijskim instrumentima povezanima s emisijskim jedinicama međusobno surađuju i uspostavljaju odgovarajuće mehanizme, kako bi Agenciji omogućili pristup evidenciji o transakcijama takvim jedinicama i izvedenim financijskim instrumentima, ako ta tijela prikupljaju informacije o takvim transakcijama.

Članak 11.

Zaštita podataka

Ovom se Uredbom ne dovode u pitanje obveze država članica u vezi s njihovom obradom osobnih podataka na temelju Direktive 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i slobodnom prijenosu takvih podataka ⁽¹⁾ ili obveze Agencije, pri obavljanju njezinih dužnosti, u vezi s obradom osobnih podataka na temelju Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i slobodnom prijenosu takvih podataka ⁽²⁾.

Članak 12.

Pouzdanost djelovanja

1. Agencija osigurava povjerljivost, cjelovitost i zaštitu informacija koje prima u skladu s člankom 4. stavkom 2. te člancima 8. i 10. Agencija poduzima sve potrebne mjere kako bi spriječila svaku zloupotrebu i neovlašten pristup informacijama koje su pohranjene u njezinim sustavima.

Nacionalna regulatorna tijela, nadležna financijska tijela država članica, nacionalna tijela za tržišno natjecanje, ESMA i druga odgovarajuća tijela osiguravaju povjerljivost, cjelovitost i zaštitu informacija koje primaju u skladu s člankom 4. stavkom 2., člankom 7. stavkom 2. ili člankom 8. stavkom 5. ili člankom 10. i poduzimaju mjere kako bi spriječili svaku zloupotrebu takvih informacija.

Agencija utvrđuje izvore operativnog rizika i svodi ih na najmanju razinu uspostavljajući odgovarajuće sustave, kontrole i postupke.

⁽¹⁾ SL L 281, 23.11.1995., str. 31.

⁽²⁾ SL L 8, 12.1.2001., str. 1.

2. Podložno članku 17., Agencija može odlučiti staviti na raspolaganje javnosti dijelove informacija koje posjeduje, pod uvjetom da se ne razotkriju poslovno osjetljive informacije o pojedinačnim sudionicima na tržištu ili pojedinačnim transakcijama ili pojedinačnim tržištima te da se ne može izvesti zaključak o njima.

Agencija stavlja na raspolaganje svoju bazu poslovno neosjetljivih podataka o trgovanju u znanstvene svrhe, u skladu sa zahtjevima o povjerljivosti.

Informacije se objavljuju ili stavljaju na raspolaganje u interesu unapređenja transparentnosti veleprodajnih tržišta energije, pod uvjetom da ne postoji vjerojatnost narušavanja tržišnog natjecanja na tim tržištima energije.

Agencija iznosi informacije na pošten način, u skladu s transparentnim pravilima koja sastavlja i stavlja na raspolaganje javnosti.

Članak 13.

Provedba zabrana zloupotrebe tržišta

1. Nacionalna regulatorna tijela osiguravaju primjenu zabrana koje su navedene u člancima 3. i 5. te obveze koja je navedena u članku 4.

Svaka država članica osigurava da njezina nacionalna regulatorna tijela imaju istražne i izvršne ovlasti koje su potrebne za izvršavanje tog zadatka do 29. lipnja 2013. Te se ovlasti izvršavaju na razmjernan način.

Te se ovlasti mogu izvršavati:

- (a) izravno;
- (b) u suradnji s drugim tijelima; ili
- (c) na temelju zahtjeva nadležnim pravosudnim tijelima.

Ako je potrebno, nacionalna regulatorna tijela mogu izvršavati svoje istražne ovlasti u suradnji s organiziranim tržištima, sustavima za uparivanje ili drugim osobama koje dogovaraju transakcije u okviru svoje struke, kako je navedeno u članku 8. stavku 4. točki (d).

2. Istražne i izvršne ovlasti iz stavka 1. ograničene su na svrhu istrage. Izvršavaju se u skladu s nacionalnim pravom i uključuju pravo da se:

- (a) pristupi svim odgovarajućim ispravama u bilo kojem obliku i dobije njihova preslika;
- (b) zatraže informacije od svih odgovarajućih osoba, uključujući one koje su naknadno uključene u prijenos naloga ili

provođenje dotičnih transakcija, kao i njihove naručitelje te, ako je potrebno, pravo da se svaka takva osoba ili naručitelj pozove i sasluša;

- (c) izvrši nadzor na terenu;
- (d) zatraže postojeći telefonski zapisi i postojeći zapisi prometa podataka;
- (e) zatraži prestanak svake prakse koja se protivi ovoj Uredbi ili delegiranim aktima ili provedbenim aktima koji su doneseni na temelju nje;
- (f) zatraži od suda da blokira ili privremeno zaplijeni imovinu;
- (g) zatraži od suda ili bilo kojeg nadležnog tijela da naloži privremenu zabranu bavljenja zvanjem.

Članak 14.

Pravo žalbe

Države članice osiguravaju da na nacionalnoj razini postoje odgovarajući mehanizmi na temelju kojih se stranka pogođena odlukom regulatornog tijela ima pravo žaliti tijelu koje je nezavisno od uključenih stranaka i bilo koje vlade.

Članak 15.

Obveze osoba koje dogovaraju transakcije u okviru svoje struke

Svaka osoba koja u okviru svoje struke dogovara transakcije veleprodajnim energetske proizvodima i koja osnovano sumnja da bi određena transakcija mogla prekršiti članke 3. ili 5. bez odgađanja obavješćuje nacionalno regulatorno tijelo.

Osobe koje u okviru svoje struke dogovaraju transakcije veleprodajnim energetske proizvodima uspostavljaju i održavaju djelotvorne mehanizme i postupke kako bi prepoznale kršenja članka 3. ili 5.

Članak 16.

Suradnja na razini Unije i nacionalnoj razini

1. Agencija ima za cilj osigurati da nacionalna regulatorna tijela obavljaju svoje zadaće na temelju ove Uredbe na usklađen i dosljedan način.

Agencija prema potrebi objavljuje neobvezujuće smjernice o primjeni definicija utvrđenih u članku 2.

Nacionalna regulatorna tijela surađuju s Agencijom i međusobno, uključujući na regionalnoj razini, u svrhu obavljanja svojih zadaća u skladu s ovom Uredbom.

Nacionalna regulatorna tijela, nadležna financijska tijela i nacionalno tijelo za tržišno natjecanje u određenoj državi članici mogu uspostaviti odgovarajuće oblike suradnje, kako bi osigurala djelotvornu i učinkovitu istragu i provedbu te kako bi doprinijela dosljednom i jedinstvenom pristupu istrazi, sudskom postupku te provedbi ove Uredbe i odgovarajućeg financijskog prava te prava u području tržišnog natjecanja.

2. Nacionalna regulatorna tijela bez odgađanja obavješćuju Agenciju na što precizniji način ako imaju utemeljene razloge za sumnju da se u toj državi članici ili u drugoj državi članici izvršavaju ili su izvršena djela kojima se krši ova Uredba.

Ako nacionalno regulatorno tijelo sumnja da se djela koja utječu na veleprodajna tržišta energije ili cijenu veleprodajnih energetskih proizvoda u toj državi članici izvršavaju u drugoj državi članici, ono može zatražiti da Agencija poduzme mjere u skladu sa stavkom 4. ovog članka i, ako djela utječu na financijske instrumente koji podliježu članku 9. Direktive 2003/6/EZ, u skladu sa stavkom 3. ovog članka.

3. Kako bi osigurala usklađen i dosljedan pristup zloupotrebi tržišta na veleprodajnim tržištima energije:

(a) nacionalna regulatorna tijela obavješćuju nadležno financijsko tijelo svoje države članice i Agenciju ako imaju utemeljene razloge za sumnju da se na veleprodajnim tržištima energije izvršavaju ili su izvršena djela koja predstavljaju zloupotrebu tržišta u smislu Direktive 2003/6/EZ i koja utječu na financijske instrumente koji podliježu članku 9. te Direktive; u tu svrhu nacionalna regulatorna tijela mogu uspostaviti odgovarajuće oblike suradnje s nadležnim financijskim tijelom u svojoj državi članici;

(b) Agencija obavješćuje ESMA-u i nadležno financijsko tijelo ako ima utemeljene razloge za sumnju da se na veleprodajnim tržištima energije izvršavaju ili su izvršena djela koja predstavljaju zloupotrebu tržišta u smislu Direktive 2003/6/EZ i koja utječu na financijske instrumente koji podliježu članku 9. te Direktive;

(c) nadležno financijsko tijelo države članice obavješćuje ESMA-u i Agenciju ako ima utemeljene razloge za sumnju da se na veleprodajnim tržištima energije u drugoj državi članici izvršavaju ili su izvršena djela kojima se krše članci 3. i 5.;

(d) nacionalna regulatorna tijela obavješćuju nacionalno tijelo za tržišno natjecanje svoje države članice, Komisiju i Agenciju ako imaju utemeljene razloge za sumnju da se na veleprodajnom tržištu energije izvršavaju ili su izvršena djela

koja vjerojatno predstavljaju kršenje prava u području tržišnog natjecanja.

4. Kako bi izvršila svoje zadatke na temelju stavka 1., ako između ostalog na temelju početnih procjena ili analize Agencija sumnja da je došlo do kršenja ove Uredbe, ona je ovlaštena:

(a) zatražiti od jednog ili više nacionalnih regulatornih tijela da dostave sve informacije koje se odnose na sumnju o kršenju;

(b) zatražiti od jednog ili više nacionalnih regulatornih tijela da pokrenu istragu radi sumnje o kršenju i poduzmu odgovarajuće mjere radi ispravljanja utvrđenog kršenja. Dotično nacionalno regulatorno tijelo odgovorno je za sve odluke u pogledu odgovarajućih mjera koje treba poduzeti radi ispravljanja utvrđenog kršenja;

(c) ako smatra da moguće kršenje ima ili je imalo prekogranični učinak, uspostaviti i uskladiti istražnu skupinu koja se sastoji od predstavnika dotičnih nacionalnih regulatornih tijela, kako bi istražila je li došlo do kršenja ove Uredbe i u kojoj je državi članici došlo do kršenja. Ako je potrebno, Agencija može zatražiti i sudjelovanje predstavnika nadležnog financijskog tijela ili drugog odgovarajućeg tijela jedne ili više država članica u istražnoj skupini.

5. Nacionalno regulatorno tijelo koje primi zahtjev za informacije na temelju stavka 4. točke (a) ili zahtjev da pokrene istragu radi sumnje o kršenju na temelju stavka 4. točke (b) odmah poduzima potrebne mjere kako bi ispunilo taj zahtjev. Ako to nacionalno regulatorno tijelo nije u stanju odmah dostaviti tražene informacije, ono bez odgađanja obavješćuje Agenciju o razlozima.

Odstupajući od prvog podstavka nacionalno regulatorno tijelo može odbiti postupiti u odgovoru na zahtjev, ako:

(a) ispunjenje zahtjeva može nepovoljno utjecati na suverenost ili sigurnost države članice kojoj je zahtjev upućen;

(b) je već pokrenut sudski postupak u vezi s istim djelima i protiv istih osoba pred tijelima države članice kojoj je zahtjev upućen; ili

(c) je tim osobama već izrečena pravomoćna presuda za ista djela u državi članici kojoj je zahtjev upućen.

U bilo kojem od tih slučajeva nacionalno regulatorno tijelo na odgovarajući način obavješćuje Agenciju i pruža što detaljnije informacije o tom postupku ili presudi.

Nacionalna regulatorna tijela sudjeluju u istražnoj skupini okupljenoj u skladu sa stavkom 4. točkom (c) pružajući svu potrebnu pomoć. Istražnu skupinu usklađuje Agencija.

6. Članak 15. stavak 1. zadnja rečenica Uredbe (EZ) br. 713/2009 ne primjenjuje se na Agenciju kada obavlja svoje zadaće na temelju ove Uredbe.

Članak 17.

Čuvanje profesionalne tajne

1. Sve povjerljive informacije koje su primljene, razmijenjene ili prosljeđene u skladu s ovom Uredbom podliježu uvjetima čuvanja profesionalne tajne koji su navedeni u stavicima 2., 3. i 4.

2. Obveza čuvanja profesionalne tajne odnosi se na:

(a) osobe koje rade ili su radile za Agenciju;

(b) revizore i stručnjake kojima je Agencija davala upute;

(c) osobe koje rade ili su radile za nacionalna regulatorna tijela ili druga odgovarajuća tijela;

(d) revizore i stručnjake kojima su nacionalna regulatorna tijela ili druga odgovarajuća tijela davala upute i koji primaju povjerljive informacije u skladu s ovom Uredbom.

3. Povjerljive informacije, koje su pri obavljanju svojih zadaća primile osobe iz stavka 2., ne smiju se otkriti niti jednoj drugoj osobi ni tijelu, osim u sažetom ili zbirnom obliku, tako da nije moguće prepoznati pojedinačnog sudionika na tržištu ili tržište, ne dovodeći u pitanje slučajeve obuhvaćene kaznenim pravom, drugim odredbama ove Uredbe ili drugim odgovarajućim zakonodavstvom Unije.

4. Ne dovodeći u pitanje slučajeve obuhvaćene kaznenim pravom, Agencija, nacionalna regulatorna tijela, nadležna financijska tijela država članica, ESMA, tijela ili osobe koje primaju povjerljive informacije u skladu s ovom Uredbom mogu ih koristiti isključivo pri obavljanju svojih zadaća i radi izvršavanja svojih zadaća. Drugi subjekti, tijela ili osobe mogu koristiti te informacije u svrhu za koju su im one dostavljene ili u kontekstu administrativnih ili sudskih postupaka koji se izričito odnose na izvršavanje tih zadaća. Tijelo koje prima informacije može ih koristiti u drugu svrhu pod uvjetom da na to pristanu Agencija, nacionalna regulatorna tijela, nadležna financijska tijela država članica, ESMA, tijela ili osobe koje priopćuju informacije.

5. Ovim se člankom ne priječi tijelima u državama članicama da razmjenjuju ili prosljeđuju povjerljive informacije u skladu s nacionalnim pravom, pod uvjetom da one nisu primljene od tijela druge države članice ili od Agencije na temelju ove Uredbe.

Članak 18.

Sankcije

Države članice utvrđuju pravila o sankcijama primjenljivima na povrede ove Uredbe i poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale njihovu provedbu. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, odvraćajuće i proporcionalne te odražavati narav, trajanje i ozbiljnost povrede, štetu koja je prouzročena potrošačima i potencijalnu zaradu koja je proizašla iz trgovanja na temelju povlaštenih informacija i manipulacije tržištem.

Države članice priopćuju te odredbe Komisiji najkasnije 29. lipnja 2013. te je bez odgađanja obavješćuju o svakoj naknadnoj izmjeni koja utječe na njih.

Države članice propisuju da nacionalna regulatorna tijela mogu otkriti javnosti mjere ili sankcije koje se izriču za povredu ove Uredbe, osim ako bi se takvim otkrivanjem prouzročila nerazmjerna šteta uključenim stranama.

Članak 19.

Međunarodni odnosi

U mjeri u kojoj je to potrebno za ostvarivanje ciljeva koji su navedeni u ovoj Uredbi i ne dovodeći u pitanje odgovarajuće nadležnosti država članica i institucija Unije, uključujući Europsku službu za vanjsko djelovanje, Agencija može stupiti u kontakt i sklopiti administrativne sporazume s nadzornim tijelima, međunarodnim organizacijama i administracijama trećih zemalja, posebno s onima koje utječu na veleprodajno tržište energije Unije, kako bi promicala usklađivanje regulatornog okvira. Tim se sporazumima ne stvaraju pravne obveze u odnosu na Uniju i njezine države članice, niti priječi državama članicama i njihovim nadležnim tijelima da sklapaju bilateralne ili multilateralne sporazume s tim nadzornim tijelima, međunarodnim organizacijama i administracijama trećih zemalja.

Članak 20.

Postupak delegiranja ovlasti

1. Ovlast donošenja delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji u skladu s uvjetima koji su navedeni u ovom članku.

2. Ovlast donošenja delegiranih akata iz članka 6. dodjeljuje se Komisiji za razdoblje od 5 godina od 28. prosinca 2011. Komisija izrađuje izvješće o delegaciji ovlasti najkasnije 9 mjeseci prije kraja petogodišnjeg razdoblja. Delegacija ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće usprotivi takvom produženju najkasnije 3 mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće može u bilo kojem trenutku opozvati delegaciju ovlasti iz članka 6. Odluka o opozivu okončava delegaciju ovlasti koja je navedena u toj odluci. Ona stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na neki kasniji dan koji je u njoj naveden. Ona ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga priopćuje istodobno Europskom parlamentu i Vijeću.

5. Delegirani akt koji je donesen u skladu s člankom 6. stupa na snagu samo ako se ni Europski parlament ni Vijeće ne suprotstave u razdoblju od 2 mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću ili ako su prije isteka tog razdoblja i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da se neće suprotstaviti. To se razdoblje produljuje za 2 mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 21.

Odborski postupak

1. Komisiji pomaže odbor. Taj odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 22.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 8. stavak 1., stavak 3. prvi podstavak te stavci 4. i 5. počinju se primjenjivati 6 mjeseci od dana kada Komisija donese odgovarajuće provedbene akte koji su navedeni u stavcima 2. i 6. tog članka.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 25. listopada 2011.

Za Europski parlament
Predsjednik
J. BUZEK

Za Vijeće
Predsjednik
M. DOWGIELEWICZ

IZJAVA KOMISIJE

Komisija smatra da se pragovi za prijavljivanje transakcija u smislu članka 8. stavka 2. točke (a) i prijavljivanje informacija u smislu članka 8. stavka 6. točke (a) ne mogu odrediti putem provedbenih akata.

Komisija će prema potrebi iznijeti zakonodavni prijedlog radi određivanja takvih pragova.

IZJAVA VIJEĆA

Zakonodavac EU-a dodijelio je Komisiji provedbene ovlasti u skladu s člankom 291. UFEU-a u odnosu na mjere koje su predviđene u članku 8. To je pravno obvezujuće za Komisiju, bez obzira na izjavu koju je dala o članku 8. stavku 2. točki (a) i članku 8. stavku 6. točki (a).
